

МЯСЦОВЫ ЧАС.
"Сялянская карта"
у вялікай гульні
без козыраў.

2

ЦІ ПА ЗУБАХ
НАМ ЗУБНЫЯ
ХВОРАСЦІ?

Журналіст
даследуе праблему.

3

З ЯКОЙ КНІГІ
ПАЧЫНАЕЦЦА
ПАЭТ?

3

ТЫДЗЕНЬ
ПА ГАРАСКОПУ.

3

БЕЛАРУСКАЯ
МАЛАДЗЁЖНАЯ
ГАЗЕТА

Чырвоная змена

29 студзеня 1994 г.

Субота

№ 11(13727)

Кошт у розніцу 20 рублёў

Выдавец з 1921 года

Малюе Віктар ДУБОВІК

Кур'ер "ЧЗ"

Беларуска-расійскія пагадненні будучы падпісаны

Старшыня Савета Міністраў Беларусі Вячаслаў Кебіч даў, бадай, самае кароткае інтэрв'ю ў сваім жыцці.

На пытанне карэспандэнта, ці не адб'ецца адкліканне Станіслава Шушкевіча з пасады спікера Беларускага парламента на падпісанні дакументаў аб аб'яднанні грашовых сістэм Беларусі і Расіі, ён адказаў адным словам: "Не".

Міністр пацвердзіў нязменнасць курсу

27 студзеня адбылася сустрэча міністра замежных спраў Пятра Краўчанкі з кіраўнікамі дыпламатычных прадстаўніцтваў, акрэдытаваным у Рэспубліцы Беларусь.

Кіраўнік знешнепаўнамоцнага ведамства ў сувязі з адкліканнем старшыні парламента Станіслава Шушкевіча падкрэсліў нязменнасць знешне-паўнамоцнага курсу Беларусі і яе прыхільнасць да міжнародных пагадненняў, падпісаных ад імя Рэспублікі Беларусь, і ў першую чаргу ў галіне ядзернага раззбраення.

Была пацверджана і нязменная прыхільнасць урада рэспублікі да курсу на палітычныя дамагчальныя пераўтварэнні, паскарэнне працэсу прыватызавання рыначных рэсурсаў.

Ігнорірае АЭС: зноў непаладкі

27 студзеня ў 2 гадзіны 31 мінуту на Ігнорірае АЭС быў спынены другі блок магутнасцю 1300 мегават.

Як паведаміў літоўскаму інфармацыйнаму агентству Філіта генеральны дырэктар станцыі Віктар Шавалдзіна, блок быў спынены з-за непаладкаў у схеме ручнога кіравання касетамі рэактара. Як ужо ўдалося высветліць спецыялістам, парушэнні ў схеме ручнога кіравання — вынік неспраўнасці кнопак аператарскага пульта. Паводле слоў Віктара Шавалдзіны, аўтаматыка беспякоі кіравання спрацавала па праектнай схеме.

Генеральны дырэктар таксама адзначыў, што персанал электрастанцыі спыніў рэактар у адпаведнасці з патрабаваннямі інструкцыі. Пры спыненні блоку адключены ад практычных магчымасцяў не выключана. Неспраўнасцей абсталявання няма, радыяцыйны фон не змяняўся, персанал дзейнічаў правільна і свесна, сказаў кіраўнік АЭС.

У адпаведнасці з праектным графікам другі блок плануецца запусціць праз дзве суткі. Як паведаміў раней, 18 студзеня з-за непаладкаў блок быў спынены і першы блок станцыі. Паводле слоў Віктара Шавалдзіны, рамонт першага энергаблока ўжо завяршаецца.

БЕЛІНФАРМ.

Перадзабастовачны стан

26 студзеня адбылося сумеснае пасяджэнне кіравання светла стрыйкавых камітэтаў і выканаўчага бюро савета стрыйкавых камітэтаў Рэспублікі Беларусь.

Улічваючы апошнія падзеі, якія адбыліся ў беларускім парламенце, на пасяджэнні прынята рашэнне аб'яднаць з 27 студзеня перадабастовачны стан. Паводле звестак БЕЛПАН, 2 лютага чакана прыбыццё ў Мінск усіх прадстаўнікоў стрыйкавых камітэтаў для вызначэння і каардынацыі дзеянняў бастовіц. У прынятым да грамадзянска-зваротнага гаворыцца: "Путі, аб якім мы вас баранілі, зарэкаваліся нацыянальным інтарэсам Беларусі — пад суд. Усе на барыябу з рэжымам!"

1 даляр "бастуе"?

27 студзеня на таргах Беларускай міжбанкаўскай валютнай біржы ўзрос курс амерыканскага долара і нямецкай маркі.

Курс долара склаў 7 300 рублёў (+300 рублёў у параўнанні з папярэднімі таргамі), курс нямецкай маркі — 4 250 рублёў (+400 рублёў). Застаўся

былым курс расійскага рубля — 4 беларускія рублі. Курс украінскага карбованца склаў 27 беларускіх калеек за 1 карбованец.

БЕЛПАН.

Аванс на заўтра

Своеасаблівы падарунак "падрыхтавалі" жыхарамі горада мінскіх інстытутаў і універсітэтаў.

Са снежня мінулага года наведвальнікі вячэрніх курсаў, якія існуюць пры ўсіх вышэйшых навучальных установах, вымушаны былі даплаціць за сваё далейшае навучанне. Прычым, цэны падняліся не на 20-30 працэнтаў, як чакалася, а амаль у два разы, у выніку чаго групы скараціліся амаль напалову. І хоць было аб'ява, што больш даплатаў назавяць не будуць, у крайнім выпадку курсы скончацца на месца раней, чым планавалася, ніякай упэўненасці ў гэтым няма.

Паступова трэба прывыкаць да таго, што пагоду ў наш час робіць рынак. Вось і дэадацыя, каб выплываць стыпендыя студэнтам, а выкладчыкам зарплату, браць грошы з тых, хто яшчэ толькі збіраецца атрымаць вышэйшую адукацыю.

Р.МІЦЮШЫНАУ.

Універсітэт ва... універсітэце

У Беларускай дзяржаўнай эканамічнай універсітэце адбыўся першы выпуск слухачоў "Універсітэта гісторыі і культуры Беларусі".

Мэта "універсітэта ва універсітэце" — не толькі паліпавенне ведаў у галіне беларускай культуры, гісторыі, мовы, але і абуджэнне нацыянальнай свядомасці, магчымасць па-новому асэнсаванне яшчэ малавядомых старонак гісторыі сваёй дзяржавы.

Алена КЛІМЕНКА. ЧЗ-інфарм.

"Sanyo" па-беларуску

У Баранавічах адкрыўся завод па выпуску халадзільных кампрэсараў, які быў паводзены пры дапамозе японскай фірмы "Sanyo".

Раней мінскія вытворцы папулярнай маркі бытавога халадзільніка карысталіся аграгатамі вытворчасці Літвы, Італіі, Чэхіі, але цэны ўсё раслі, а пастаўкі становіліся ўсё больш нестабільнымі. Новае прадпрыемства, практычна магутнасцю якога да 3000 кампрэсараў у суткі, цалкам задаволіць патрэбы МЗХ і, больш таго, з меншымі валютнымі выдаткамі да лепшай якасці.

На ўрачыстым адкрыцці прадпрыемства прысутнічалі прэзідэнт акцыянернага таварыства "Атлант" Л.Калугін, віцэ-прэзідэнт У.Рашко, прадстаўнікі будаўнічых арганізацый з Масквы і Краснарска.

Пасваў настрою імпрэзы і канцэрт зорак беларускай эстрады, у якім удзельнічалі І.Лічанок, А.Афанасьева, В.Дайнека, А.Хлястоў, ансамбль "Вяселле" і "Шчаслівы выпадок".

Вітаў Мартыненка. ЧЗ-інфарм.

Вайна палацам?

У ноч на 6 студзеня ў вёсцы Расава, што ў Светлагорскім раёне, быў узвараны недабудаваны дом грамадзяніна Фраўнікова.

Мяркуюцца, што прычынай выбуху стала... мінеральнае міна. Цікава, што дом быў знішчаны ўжо ў другі раз. Пасля першага выбуху на месцы адбудавання знайшлі таловую шашку. Гаспадар дома вырашыў на чале ўдзельнічаць у рамонце будаўнічага ўпраўлення "Хімвадка", а яго жонка — на месцы начальніка будаўнічага цэха гэтага прадпрыемства. Мабыць, "насалілі" камусьці гаспадары ў свой час, а зараз воль "збіраць ураджай".

А.СЦЯПАНАУ.

Курсы валют на 26 студзеня:

	Далар ЗША	Ням. марка
Скупка	5780	6000(5780)
Продаж	3300(3300)	3400
"Комплекс"	5750	6100
"Бел. бізнесбанк"	5750	6100
"Прямор"	5800	6000
(у дужках — курс за безвалютны разлік)		3450

Фота Г. СЯРГЕЕВА, С. БРУШКО, БЕЛІНФАРМ.

АКТУАЛЬНЫ КАМЕНТАР

Вярхоўны Савет цягне час

□ Лілія ГРЫНЯВЕЦКАЯ, "ЧЗ"

Сапраўдная сенсация гэтага тыдня — падзеі ў беларускім парламенце, кумуляцый якіх стала адстаўка Станіслава Шушкевіча.

Тыдзень быў надзвычай багаты на кадравыя перамены. Паміж і адстаўка старшыні Камітэта дзяржаўскай У.Шушкевіч і міністра ўнутраных спраў У.Ягораў. Той жа ляс ледзь не напатаў Генеральнага пракурора В.Шаладонава. Ставілася на галасаванне, але не набрала большасці галасоў пытанне аб адстаўцы прэм'ера В.Кебіча.

Цэлы тыдзень дэпутаты эфектна займаліся персаналямі, то значыцца даверы да прэсы, то прадэманстравалі іх. Складвалася ўражанне, што ў белым доме за значымі дэпутатамі разбіраюцца асабістыя справы беларускіх таварышаў, пакрыўдзёных літоўскіх таварышаў. За апошніх дэпутаты адпавядалі як змагалі і адразу ж узяліся за Шушкевіча, якога ўдалося звольціць з пасады (за адкліканне — 209, супраць — 19). Іншыя палітычныя рашэнні Шушкевіча, ні ягоны апошняе выступленне пад залісню ў парламенце не сведчаць пра тое, што ён напратыкаваўся ў палітычных гульніх і зразумець без падтрымкі, без свайго лобі спікер — усяго толькі хлопчык для біцца.

І менавіта ў такой малапраемнай ролі выступілі дэпутаты свайго старошню, цяпер ужо былога, выбраннае кожнае калісьці стаячы сустрэкалі апладысментамі. У чацвер на кароткім дзённым пасяджэнні нават прагучала аб'ява аб адстаўцы ў залі: "Някая стане на калені!"

"Паў адзін з беларускіх зубраў" — заявіў дэпутат Ганчар, каменціруючы адстаўку Шушкевіча. А афіцыйна асобы расійскага Міністэрства замежных спраў выказалі меркаванне, што адстаўка беларускага спікера істотна не змяняе сітуацыю, паколькі ўсе галіны Беларускай улады падтрымліваюць курс на самае цеснае сударожніцтва з Расіяй.

Несумненна, пытанне пра новага спікера будзе вырашана ў кулуарах. Сведчанне гэтага — заключэнне пасяджэння ў чацвер. Трэба думаць, парламенцкая большасць адчула сваю моц і не зробіць промаху.

У пятніцу ў Вярхоўным Савеце адбылося тайнае галасаванне, у бюлетэні трапілі тры кандыдатуры: дэпутаты Мечыслаў Грыб, Віктар Ганчар і Міхал Марыніч. Бясспрэчна тэма карупцыі, якая чамусьці аўтаматычна пераключыла Вярхоўны Савет на ўсё грамадства. Плёткі ў кулуарах. Завядзенне асабістых рахункаў. Такім чынам "бавіць" час парламент на фоне 50-працэнтнай інфляцыі ў чаканні... канчатковага рашэння ўсходняга суседа накіонт аб'яднання грашовых сістэм. На гэтым аб'яднанне Вярхоўны Савет усклаў усе свае надзеі.

У сваёй Расіі таксама адбываюцца кадравыя перамены, што, магчыма, паражжае зменны эканамічны курс. Жорстка матэрыяльная палітыка была галоўнаю прычынаю фінансавых праблем Расіі, абмежаванне выданыя кредиты і неабходныя грошы прадпрыемствам стабілізавала расійскую фінансавую сістэму, спыніла інфляцыю, але сутыкнулася з процілеглай пазіцыяй Цэнтрабанка і пэўнай часткай расійскага ўрада. Нядаўня адстаўка Федара і Гайдара сведчыць аб тым, што рафарматары пакідаюць расійскі ўрад (магчыма, часова).

Інфляцыйныя кола ўжо раскруціліся ў Расіі. Заўважым, што інфляцыя была спынена напярэдні выбараў і зноў пачала набіраць абароты адразу пасля іх. Некаторыя эканамісты прагназуюць калі ў Расіі канчаткова пераможа курс Цэнтрабанка (а ў такіх умовах інфляцыя непаладзіма), не вытрымае фінансавая сістэма Расіі.

Дырэктарскае лобі ў Беларускай Вярхоўным Савеце прагне расійскіх кредитных, хутэйшага аб'яднання грашовых сістэм, афіцыйна гэта называецца "аб'яднанне на падставе расійскага рубля". І прага гэта аб'яўляецца, бо пры сённяшняй уладзе, калі такога аб'яднання не адбудзецца, адзінае, што нас чакае, — сапраўдны і хуткі эканамічны абвал, які ўжо фактычна пачаўся. Запавольце гэты абвал, як лічаць многія дэпутаты, можна зрабіць расійскі рубель, а пакуль адзінае, што ім застаецца, — цягнуць час і рабіць кадравыя перастаноўкі.

Дырэктарскае лобі ў Беларускай Вярхоўным Савеце прагне расійскіх кредитных, хутэйшага аб'яднання грашовых сістэм, афіцыйна гэта называецца "аб'яднанне на падставе расійскага рубля". І прага гэта аб'яўляецца, бо пры сённяшняй уладзе, калі такога аб'яднання не адбудзецца, адзінае, што нас чакае, — сапраўдны і хуткі эканамічны абвал, які ўжо фактычна пачаўся. Запавольце гэты абвал, як лічаць многія дэпутаты, можна зрабіць расійскі рубель, а пакуль адзінае, што ім застаецца, — цягнуць час і рабіць кадравыя перастаноўкі.

В.КЕБІЧ:

"Шкадую аб тым, што здарылася"

Прэс-служба Савета Міністраў распаўсюдзіла адказ кіраўніка Беларускага ўрада Вячаслава Кебіча на пытанне, як ён ацэньвае адкліканне Станіслава Шушкевіча з пасады спікера парламента.

— Шкадую аб тым, што адбылося. Вядома, у нас са Станіславам Станіслававічам часам былі пэўныя разыходжанні ў поглядах на шляхі разфарміравання грамадства, будаўніцтва суверэннай дзяржавы Беларусі. Аднак, у галоўным мы з Шушкевічам, як правіла, апаходалі агульную мову. Мы былі адзіныя ў стратэгічных падыходах да раззбраення Беларускага грамадства, бачылі сваю асновочную задачу ў тым, каб забеспечыць пераход эканомікі рэспублікі да рынку без крайнасцей і сацыяльных узрушванняў, не дэспіцы разкага зніжэння жыццёвага ўзроўню насельніцтва, паступова ствараць неабходныя ўмовы і перадумовы для нацыянальнага адраджэння, захаванне на нашай зямлі стабільнасці, згоды і грамадзянскага міру. Рабілі ўсё для таго, каб Беларусь была годнаю прадстаўлена ў сусветным супольніцтве, стала еўрапейскай цывілізаванай дзяржавай.

У сённяшняй, прама скажу, няпростай сітуацыі нам трэба дзейнічаць узважана і абавязна, прымаючы адказныя палітычныя рашэнні і крокі, памятаючы, што мы жывём не ў ізаляваным свеце, што нашы суседзі па СНД, дзяржавы дэлегата замужжа уважліва назіраюць за развіццём падзей у Беларусі, разлічваючы на перамяненне прыводзімага парламентам і ўрадам рэспублікі курсу.

З адказнасцю заўважым: курс на раформы — незыгартны. Мы паслядоўна і няўхільна будзем ісці па шляху намічаных пераўтварэнняў, умацоўваючы саюз з Расіяй, развіваючы дружбу з іншымі дзяржавамі. Я ўпэўнены, што вопыт міжнароднага аўтарытэту С.Шушкевіча будзе дапамагаць інтарэсам Беларусі.

БЕЛІНФАРМ.

"Еўраньюс"

"Суперчэннэл"

"Уорлднэт"

Беспрацоўе ім не пагражае

Нямецкія спірта-гарэлачныя заводы, якія яшчэ нядаўна скарацілі на розні спад вытворчасці з-за адсутнасці ры-

каў збыту, зноў запрацавалі на поўную магутнасць. Справа зусім не ў тым, што ў Заходняй Еўропе пачалі піць запоем. Прычыны іншыя, а з'явіліся новыя спажывачы, як вы здагадаліся, краіны СНД і Прыбалтыкі. Старшыня аб'яднаных нямецкіх спірта-гарэлачных кампаній не без задавальнення заявіў, што з-за павышэння попыту на спіртное ў краінах Усходняй Еўропы, заходнееўрапейскі рынак практычна застаўся без гарэлкаў, якія стала дэфіцытам. З'ява для Еўропы неэкаганомна, але для вытворцаў "зялёнага змея" — вельмі выгадна. Паводле ацэнак спецыялістаў, для поўнага задавальнення попыту на гэты прадукт краіны СНД спатрэбіцца зноў меней 7 мільярдаў бутэлек у год. Такім чынам, пакуль у нас п'юць, у Германіі аддаць перавагу вытворчасці спіртнага. Прыбыткава, ды і для здароўя больш бяспечна.

Добраахвотная ахвяра СНД

Прафесар Тэнесіскага ўніверсітэта (ЗША) Грэм вырашыў выкарыстаць у якасці паддаследдзя для ацэнкі новай вакцыны супраць СНД, самаго сабе.

Аборты: "за" і "супраць"

Праціўнікі аборту ў ЗША часта прыбігаюць да насілля і пергроз. Так, у мінулым годзе было спалена восем і узварана адна клініка, дзе праводзіліся абарты.

У Нэсі з'явіліся канкурэнты?

У незалежнай штатландскай пачвары з возера Лох-Нэс хутка могуць з'явіцца канкурэнты па папулярнасці.

Вось бы нам такія!

Адна з амерыканскіх кампаній пачала продаж электроннага прыстасавання, прызнач-

даследчыку, кожнае яйка можа ўтрымліваць непашкоджаны зародак. Праўда, на шчасце для Шатландыі, навукоўцы пакуль яшчэ не разгадалі з'яў, якія адбываюцца ўнутры зародкаў, таму вельмі мала шанцаў, што старажытныя істоты з'явіцца на свет і атрымаць магчымасць тэрызаваць насельніцтва. Самі даследчыкі сцвярджаюць, што істоты былі вегетарыянцамі.

Алесь АДАМОВІЧ

26 студзеня 1994 года не стала Алесандра Міхайлавіча Адамовіча — выдатнага празаіка, глыбокага, таленавітага даследчыка літаратуры, крытыка, публіцыста... Будучы напісаным шматлікіх манаграфіяў, якія грунтоўна прааналізуюць, падсумоўваюць творчыя набыткі пісьменніка. Глыбокі смутак з выпадку незваротнай страты ў гэты студзенскі дні выразна высвечвае тое, што значыла ягоная прысутнасць у нашым культурным і грамадскім жыцці.

Асэнсаванне, усведамленне сабе аналітыка мастацкага слова ў студэнтаў-філолагаў моцна было павязана з наёмствам з кнігамі "Шлях да майстэрства: становленне мастацкага стылю К.Чорнага", "Культура творчасці" і асабліва папулярна ў студэнтаў кніга "Здадзін і збілізку". Алесь Адамовіч — даследчык, які шчодро дарыў і як бы вучыў гэтай савайму пачуццю любові да літаратуры, шчыраму і страўнаму аналізу мастацкага тэксту, пры якім не губляцца вобразнага поліфанія пазізіі слова, а, наадварот, твор бачыцца і праслухоўваецца ў ўсёй гармоніі фарбав.

Прысутнасць Алесі Адамовіча — заўсёднае явішча грамадзянскай пазізіі, абароненасць праўды, ісціны, жыццёвай і мастацкай. І заўсёднае ягоная радасць, калі побач з ім людзі становіліся аднадумцамі, пазбягаліся нядабра пачуцця праматэрычнай засячаржываў "агледзі назад", становіліся здольнымі напачатку хваць б у ягонай прысутнасці сказаць шчырае слова падтрымкі ў абарону безабаронна адкрытай праўды. Ступень мастацкага пранікнення Алесі Адамовіча ў характар на вайне, у разуменне душы чалавека эстэтычна паглыбілася з выхадом кнігі "Я з вогненнай бескі...". "Блажанае кніга", "Карнікі", "Апошняя пастараль".

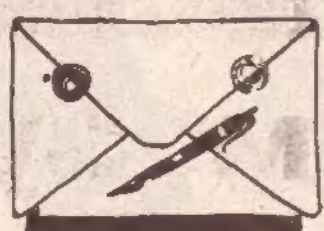
Алесь Адамовіч — мастак не баяўся сам і вучыў іншых "дадумваць да канца", не заставацца ў баку ад спасціжэння пісьменнікам самых патэмных глыбін чалавечай

псіхікі. Звышзадачу літаратуры бачыў у дагаворанні праўды да канца. Новае мысленне, на яго думку, у тым, што "літаратура — не доктар, літаратура — боль. Калі боль гэты не самы востры, а тым самым не заклікае да тэрміновай рэакцыі — значыць, яна не адпавядае часу". "Бомба не павінна ўзрывацца над галавамі людзей. Але менавіта таму, у ім гэтай павінна ўзрывацца ў галавах, у сямомасці пісьменнікаў, мастакоў".

Разам з Алесем Адамовічам — рэжысёрам м'ішлі і глядзель жакліваю "эстэтыку" вайны і чалавека ў вяртальных абставінах у фільме "Ідзі і глядзі". І выхадзілі з хрысціянскім пачуццём "не забіў", не рабі другому чалавеку таго, чаго не хацеш бы сабе!" І як бы ня мелі ад духоўнай моцы Адамовіча, які, знясіляючы сабе, вучыў працаваць нашы душы. Разумна, шчыра, з вайлівай адказнасцю ладзіў з намі, чытачамі і глядачамі, мост ад нянавісці да любові.

Светла думаецца, як пашасціла тым, хто працаваў побач з ім, хто мог бачыць, чуць, размаўляць з пісьменнікам самых патэмных глыбін чалавечай

Дэтэктыўная гісторыя

Падзеі развіваліся, як у сапраўдным дэтэктыве. Сляды аўтапаезда ваялі ад граніцы ў мінскім накірунку. Некалі аўтафургон застрэлілі калі Маладзечна. Груз з Германіі "арыштавалі" да высвятлення ўсіх акалічнасцей.

Не, у фургон не было хантрабана. Але той груз, які ішоў на адрас вытворча-камерцыйнай фірмы "Аўра", быў, што называецца, незаконны. Без адпаведнага дазволу (ліцэнзіі) Дзяржаўнага падатковага ўпраўлення.

Зараз кантралюючыя органы разбіраюцца, чаму такое здарылася. Пакуль вядома толькі, што БКФ "Аўра" раней быў часткай аўтамабільнага завода ў Мінску. Камарскі павінен быў быць дастаткова, і вырашыў закупіць яшчэ некалькі дзесяткаў тон.

Можна зразумець і ўхваліць камерцыйную структуру наладзіць вытворчасць неабходных насельніцтву спажывацкіх тавараў — рынак у нас не велікі. Але калі размова ідзе пра перапрацоўку аўтамабіляў, то гэта ўжо не тавар, а тавар, які ўжо не падпарадкаваны ўраду рэспублікі аб парадку ліцэнзавання экспарту і імпарта тавараў, увоз аўтамабіляў вытворчасці аўтамабіляў.

Завалася спрачка, з якой я зрабіў вывад, што гэты "божыя спру" ні ў адной рэальнасці не пераважыць, а толькі знепаўняюць апаганізацыю Бога і Ісуса Хрыста. Нібыта маюцца лектары, атэісты. Але затое гэтага не заўважалі і не разумелі людзі, што топіліся калі "прапаўднік" і саваў у чынілі скрынкі дзесяткі, сотні, тысячы.

І тут я не вытрымаў, спытаў у хлопца: — А дзе храм, на які вы збіраеце грошы, будзе будавацца? — У сэрцы яго пабудуем, спачатку разгубімся, але потым адразу ўсё.

У сэрцы станы, — уладкаваў я. Паўшоў дамоў, ішоў і па дарозе з сумам думачу: "От жа людзі! Як лёгка і падмануць! Таму і пускаяць ім пил у вочы то партыйны, то рэлігійны "прапаўднік".

М. КАСТУСЕЎ.

ПАШТОВАЯ СКРЫНКА

сы, фольга і інш., агуднай вагой каля 45 тон. Натуральна, дазволу на увоз другаснай сыравіны фірма не атрымала. Хто будзе наступны?

Андрэй АЛЬШАНСКІ.

Пыл у вочы

Да чаго — толькі могуць даўмецца чыперашні прадзідзеты, каб падмануць, абвесці вакол пальца, пусціць пыл у вочы даверлівым і неадведчаным людзям. І мэта гэтых падманшчыкаў і шарлатанаў адна — выцягнуць у даверлівых грошы. Спекулююць яны на даверы да ўсяго, што толькі ім у гэтай галаве не ўзбрыдзіць. Тут ідуць у ход карчэжні і напарстаныя гульні, варажба, замеры, нават псіхатэрапія. А ў апошні час калі людзей пакінулі спакое і ўладкаванні, пачалі спекуляцыі на рэлігійных пачуццях. Такіх "наследкоў Бога", а лепш сказаць, святых грэшнікаў я надаўна ўчыў калі крамы, блізка да ўваходу на гарадскі кірмаш.

Ішоў дамоў і ўбачыў там ладнаватую купку людзей. Прыніўшы, падшоў: пад сцяной гастронома стаялі двое маладых хлопцаў і дзяўчына, апранутыя паверх вярткі і белыя халаты. Спярша падумаў, што гэта работнікі гандлю выйшлі з магазіна на вуліцу гандляваць агароднінай. Пільней прыгледзеўся і заўважыў нешта незвычайнае: на грудзях у барадзатага хлопца вісіць драўляная скрынка з надпісам: "Ахвяруйце на пабудову храма". А дзяўчына, умоліла ўзнімаючы ў неба руку, праймае чыперашні несаблюдзі і моліць у Бога, каб той апусціўся на зямлю і дапамог зможна жыць. Паслухаўшы яе "малебен", я ішоў больш здзіўлены, бо маладая праймае тавар, які ўспрымаўся ў душы людзей, калі ўсе рэлігіі, разам узяты, акрамя праваславнай.

Асабліва ганьбіла грамадзянскую царкву. І на кожным слове звярталася да Ісуса Хрыста. — Ісус Хрыстос быў і каталіцкім сынам Божым, і падла папамі і папай нехай цётка, відаць, з каталіцкага прыходу. — Не, ён быў толькі праваславным, — буркнуў у адказ хлопец са скрынкай на грудзях.

Завалася спрачка, з якой я зрабіў вывад, што гэты "божыя спру" ні ў адной рэальнасці не пераважыць, а толькі знепаўняюць апаганізацыю Бога і Ісуса Хрыста. Нібыта маюцца лектары, атэісты. Але затое гэтага не заўважалі і не разумелі людзі, што топіліся калі "прапаўднік" і саваў у чынілі скрынкі дзесяткі, сотні, тысячы.

І тут я не вытрымаў, спытаў у хлопца: — А дзе храм, на які вы збіраеце грошы, будзе будавацца? — У сэрцы яго пабудуем, спачатку разгубімся, але потым адразу ўсё.

У сэрцы станы, — уладкаваў я. Паўшоў дамоў, ішоў і па дарозе з сумам думачу: "От жа людзі! Як лёгка і падмануць! Таму і пускаяць ім пил у вочы то партыйны, то рэлігійны "прапаўднік".

М. КАСТУСЕЎ.

Белыя чыперашніцы

Грамадскі Барысав і расійскі трыба падрыхтаваў да захапачыя партыі ў палітычныя шахматы. Прычым, партыя гэта павінна праходзіць у заахажной палатцы барабце, і лёгка мат тут наўрад ці ўдасца якому-небудзь боку.

М. КАСТУСЕЎ.

30 снежня, напярэдні самата Новага года, ініцыятыўная група па правядзенню гарадскога рэфэрэндуму аб давері Барысавскаму гарсавету перадала ў гарвыканкам 6605 подпісаў грамадзян, якія патрабавалі правядзення рэфэрэндуму. Подпісы сабралі дзевяццацца членства ў двухмесечны тэрмін (столькі часу і адпаводна Закон аб рэфэрэндуме на такіх акцыях). Трэба сказаць, што лічба 6605 значна вышэйшая за патрабаванне пачынаў выбарчы чынаў, якія для Барысавска складаюць пяць з паловай тысяч чалавек.

У ініцыятыўную групу ўвайшлі прадстаўнікі практычна ўсіх грамадзянскіх арганізацый гарада, выключна чыя камуністаў. Аб'яднанай дэмакратычнай партыі Барысав, Руху за дэмакратычныя рэформы, Беларускага народнага фронту і іншых. Палітычна барабцаў гарадскім Савету, акая прыцягнула ўвагу многіх у рэспубліцы і самаго спікера С.С.Шушыкевіча, стала часовай апазіцыі, і яна вырашыла "паіць" у народ. Задумана змяніць праз мясцовы рэфэрэндум чыперашні састав гарсавета дзевяціх надзвычайна дэмакратычнай для талерантнай Беларусі, акая не прымыкала да такога. Але калі нават гэта задума пацярпець нудна, усё роўна прапагандаваць кампанія за правядзення рэфэрэндуму, разгортваюцца апазіцыйныя сілы, гарсавету, прынясе свае вынікі. Яна дасць магчымасць актывістам дэмакратычных і нацыянальных арганізацый прысціць больш вядомымі да чарговых ці нечарговых выбараў, магчыма, нават у црывым аянку пакутнікаў, акая пацярпеў за народ.

Цяпер гарвыканкам адлучае чынаў час да 30 студзеня 1994 года на правярку правільнасці сабраўных подпісаў. У канцы студзеня гарвыканкам абавязаны зрабіць заключэнне паводле выніку спрэчкі перадаць яго на бліжэйшую сесію гарадскога Савета, акая павінна прыняць рашэнне: быць ці не быць рэфэрэндуму. Час пакажа, які варыянт дэмакратычнай выбарчай гарадскай улады — працягваць далей пудла ў палітычныя шахматы, на хадзі апазіцыйна ўсімі прапару расійскі гэтай гульні, ці зрабіць нічыю. Зразумела, у выпадку спробы апазіцыі, ініцыятыўная група правядзе заахажное ўсё на ўсіх магчымых і немагчымых істанцыях, уключна чыя абласны і вярхоўны Савет і Суды. Пасля заканчэння гэтага ўсё (а яшчэ лепш пачаць наступны выбараў) можна будзе ўпэўнена адказаць на пытанне, вынесена ў загаловак: белыя чыперашніцы...

Аляксандр АБРАМОВІЧ, член ініцыятыўнай групы, Г.Барысав.

Па вуліцы ягонага імя

Кожны дзень хаджу ў Брагіне па вуліцы імя Рамана Сабаленкі. Хацеў бы наведаць родную вёску пісьменніка Сабаленкі, зайці ў хату, дзе нарадзіўся гэты чалавек, пагаварыць з яго аднаважыцямі, але гэтага не ўдалося — пасля чарговых выбараў выбуху саваўдзячыліся, а вёска трапіла ў зону адзужэння. Раман Карпавіч дэмакратычна жываў у вёсцы 1936 года. Цяпер лёгка здагадацца, калі бы ён гараву, калі б пачуў пра трагічны лёс сваёй Брагініны...

Была гэта ў 1962 годзе. Тады я вучыўся на філфаку Беларускага ўніверсітэта, рыхтаваўся стаць настаўнікам. І амаль усе мы, ад першакурсніка да студэнта апошняга курса, спрабавалі свае сілы ў літаратуры. Нешта пісаў і я. Спачатку вершы, потым апавяданні. І нікому не паказваў. Саваўдзячыліся. Уражэ, падхвадочных паказваў сваё таварыства. А ў гэты час у вёсцы 1936 года. Цяпер лёгка здагадацца, калі бы ён гараву, калі б пачуў пра трагічны лёс сваёй Брагініны...

Была гэта ў 1962 годзе. Тады я вучыўся на філфаку Беларускага ўніверсітэта, рыхтаваўся стаць настаўнікам. І амаль усе мы, ад першакурсніка да студэнта апошняга курса, спрабавалі свае сілы ў літаратуры. Нешта пісаў і я. Спачатку вершы, потым апавяданні. І нікому не паказваў. Саваўдзячыліся. Уражэ, падхвадочных паказваў сваё таварыства. А ў гэты час у вёсцы 1936 года. Цяпер лёгка здагадацца, калі бы ён гараву, калі б пачуў пра трагічны лёс сваёй Брагініны...

Была гэта ў 1962 годзе. Тады я вучыўся на філфаку Беларускага ўніверсітэта, рыхтаваўся стаць настаўнікам. І амаль усе мы, ад першакурсніка да студэнта апошняга курса, спрабавалі свае сілы ў літаратуры. Нешта пісаў і я. Спачатку вершы, потым апавяданні. І нікому не паказваў. Саваўдзячыліся. Уражэ, падхвадочных паказваў сваё таварыства. А ў гэты час у вёсцы 1936 года. Цяпер лёгка здагадацца, калі бы ён гараву, калі б пачуў пра трагічны лёс сваёй Брагініны...

Была гэта ў 1962 годзе. Тады я вучыўся на філфаку Беларускага ўніверсітэта, рыхтаваўся стаць настаўнікам. І амаль усе мы, ад першакурсніка да студэнта апошняга курса, спрабавалі свае сілы ў літаратуры. Нешта пісаў і я. Спачатку вершы, потым апавяданні. І нікому не паказваў. Саваўдзячыліся. Уражэ, падхвадочных паказваў сваё таварыства. А ў гэты час у вёсцы 1936 года. Цяпер лёгка здагадацца, калі бы ён гараву, калі б пачуў пра трагічны лёс сваёй Брагініны...

Была гэта ў 1962 годзе. Тады я вучыўся на філфаку Беларускага ўніверсітэта, рыхтаваўся стаць настаўнікам. І амаль усе мы, ад першакурсніка да студэнта апошняга курса, спрабавалі свае сілы ў літаратуры. Нешта пісаў і я. Спачатку вершы, потым апавяданні. І нікому не паказваў. Саваўдзячыліся. Уражэ, падхвадочных паказваў сваё таварыства. А ў гэты час у вёсцы 1936 года. Цяпер лёгка здагадацца, калі бы ён гараву, калі б пачуў пра трагічны лёс сваёй Брагініны...

Была гэта ў 1962 годзе. Тады я вучыўся на філфаку Беларускага ўніверсітэта, рыхтаваўся стаць настаўнікам. І амаль усе мы, ад першакурсніка да студэнта апошняга курса, спрабавалі свае сілы ў літаратуры. Нешта пісаў і я. Спачатку вершы, потым апавяданні. І нікому не паказваў. Саваўдзячыліся. Уражэ, падхвадочных паказваў сваё таварыства. А ў гэты час у вёсцы 1936 года. Цяпер лёгка здагадацца, калі бы ён гараву, калі б пачуў пра трагічны лёс сваёй Брагініны...

Была гэта ў 1962 годзе. Тады я вучыўся на філфаку Беларускага ўніверсітэта, рыхтаваўся стаць настаўнікам. І амаль усе мы, ад першакурсніка да студэнта апошняга курса, спрабавалі свае сілы ў літаратуры. Нешта пісаў і я. Спачатку вершы, потым апавяданні. І нікому не паказваў. Саваўдзячыліся. Уражэ, падхвадочных паказваў сваё таварыства. А ў гэты час у вёсцы 1936 года. Цяпер лёгка здагадацца, калі бы ён гараву, калі б пачуў пра трагічны лёс сваёй Брагініны...

Была гэта ў 1962 годзе. Тады я вучыўся на філфаку Беларускага ўніверсітэта, рыхтаваўся стаць настаўнікам. І амаль усе мы, ад першакурсніка да студэнта апошняга курса, спрабавалі свае сілы ў літаратуры. Нешта пісаў і я. Спачатку вершы, потым апавяданні. І нікому не паказваў. Саваўдзячыліся. Уражэ, падхвадочных паказваў сваё таварыства. А ў гэты час у вёсцы 1936 года. Цяпер лёгка здагадацца, калі бы ён гараву, калі б пачуў пра трагічны лёс сваёй Брагініны...

Была гэта ў 1962 годзе. Тады я вучыўся на філфаку Беларускага ўніверсітэта, рыхтаваўся стаць настаўнікам. І амаль усе мы, ад першакурсніка да студэнта апошняга курса, спрабавалі свае сілы ў літаратуры. Нешта пісаў і я. Спачатку вершы, потым апавяданні. І нікому не паказваў. Саваўдзячыліся. Уражэ, падхвадочных паказваў сваё таварыства. А ў гэты час у вёсцы 1936 года. Цяпер лёгка здагадацца, калі бы ён гараву, калі б пачуў пра трагічны лёс сваёй Брагініны...

Была гэта ў 1962 годзе. Тады я вучыўся на філфаку Беларускага ўніверсітэта, рыхтаваўся стаць настаўнікам. І амаль усе мы, ад першакурсніка да студэнта апошняга курса, спрабавалі свае сілы ў літаратуры. Нешта пісаў і я. Спачатку вершы, потым апавяданні. І нікому не паказваў. Саваўдзячыліся. Уражэ, падхвадочных паказваў сваё таварыства. А ў гэты час у вёсцы 1936 года. Цяпер лёгка здагадацца, калі бы ён гараву, калі б пачуў пра трагічны лёс сваёй Брагініны...

Была гэта ў 1962 годзе. Тады я вучыўся на філфаку Беларускага ўніверсітэта, рыхтаваўся стаць настаўнікам. І амаль усе мы, ад першакурсніка да студэнта апошняга курса, спрабавалі свае сілы ў літаратуры. Нешта пісаў і я. Спачатку вершы, потым апавяданні. І нікому не паказваў. Саваўдзячыліся. Уражэ, падхвадочных паказваў сваё таварыства. А ў гэты час у вёсцы 1936 года. Цяпер лёгка здагадацца, калі бы ён гараву, калі б пачуў пра трагічны лёс сваёй Брагініны...

Была гэта ў 1962 годзе. Тады я вучыўся на філфаку Беларускага ўніверсітэта, рыхтаваўся стаць настаўнікам. І амаль усе мы, ад першакурсніка да студэнта апошняга курса, спрабавалі свае сілы ў літаратуры. Нешта пісаў і я. Спачатку вершы, потым апавяданні. І нікому не паказваў. Саваўдзячыліся. Уражэ, падхвадочных паказваў сваё таварыства. А ў гэты час у вёсцы 1936 года. Цяпер лёгка здагадацца, калі бы ён гараву, калі б пачуў пра трагічны лёс сваёй Брагініны...

Была гэта ў 1962 годзе. Тады я вучыўся на філфаку Беларускага ўніверсітэта, рыхтаваўся стаць настаўнікам. І амаль усе мы, ад першакурсніка да студэнта апошняга курса, спрабавалі свае сілы ў літаратуры. Нешта пісаў і я. Спачатку вершы, потым апавяданні. І нікому не паказваў. Саваўдзячыліся. Уражэ, падхвадочных паказваў сваё таварыства. А ў гэты час у вёсцы 1936 года. Цяпер лёгка здагадацца, калі бы ён гараву, калі б пачуў пра трагічны лёс сваёй Брагініны...

Была гэта ў 1962 годзе. Тады я вучыўся на філфаку Беларускага ўніверсітэта, рыхтаваўся стаць настаўнікам. І амаль усе мы, ад першакурсніка да студэнта апошняга курса, спрабавалі свае сілы ў літаратуры. Нешта пісаў і я. Спачатку вершы, потым апавяданні. І нікому не паказваў. Саваўдзячыліся. Уражэ, падхвадочных паказваў сваё таварыства. А ў гэты час у вёсцы 1936 года. Цяпер лёгка здагадацца, калі бы ён гараву, калі б пачуў пра трагічны лёс сваёй Брагініны...

Была гэта ў 1962 годзе. Тады я вучыўся на філфаку Беларускага ўніверсітэта, рыхтаваўся стаць настаўнікам. І амаль усе мы, ад першакурсніка да студэнта апошняга курса, спрабавалі свае сілы ў літаратуры. Нешта пісаў і я. Спачатку вершы, потым апавяданні. І нікому не паказваў. Саваўдзячыліся. Уражэ, падхвадочных паказваў сваё таварыства. А ў гэты час у вёсцы 1936 года. Цяпер лёгка здагадацца, калі бы ён гараву, калі б пачуў пра трагічны лёс сваёй Брагініны...

Была гэта ў 1962 годзе. Тады я вучыўся на філфаку Беларускага ўніверсітэта, рыхтаваўся стаць настаўнікам. І амаль усе мы, ад першакурсніка да студэнта апошняга курса, спрабавалі свае сілы ў літаратуры. Нешта пісаў і я. Спачатку вершы, потым апавяданні. І нікому не паказваў. Саваўдзячыліся. Уражэ, падхвадочных паказваў сваё таварыства. А ў гэты час у вёсцы 1936 года. Цяпер лёгка здагадацца, калі бы ён гараву, калі б пачуў пра трагічны лёс сваёй Брагініны...

Была гэта ў 1962 годзе. Тады я вучыўся на філфаку Беларускага ўніверсітэта, рыхтаваўся стаць настаўнікам. І амаль усе мы, ад першакурсніка да студэнта апошняга курса, спрабавалі свае сілы ў літаратуры. Нешта пісаў і я. Спачатку вершы, потым апавяданні. І нікому не паказваў. Саваўдзячыліся. Уражэ, падхвадочных паказваў сваё таварыства. А ў гэты час у вёсцы 1936 года. Цяпер лёгка здагадацца, калі бы ён гараву, калі б пачуў пра трагічны лёс сваёй Брагініны...

Была гэта ў 1962 годзе. Тады я вучыўся на філфаку Беларускага ўніверсітэта, рыхтаваўся стаць настаўнікам. І амаль усе мы, ад першакурсніка да студэнта апошняга курса, спрабавалі свае сілы ў літаратуры. Нешта пісаў і я. Спачатку вершы, потым апавяданні. І нікому не паказваў. Саваўдзячыліся. Уражэ, падхвадочных паказваў сваё таварыства. А ў гэты час у вёсцы 1936 года. Цяпер лёгка здагадацца, калі бы ён гараву, калі б пачуў пра трагічны лёс сваёй Брагініны...

БІЗНЕС-КЛАС

Вядучая рубрыка ВераПАЛЯКОВА Тэл. 68-28-52

ПОСПЕХ

ПРывАТЫЗАЦЫЯ

25 студзеня адбыўся другі аукцыён па продажы камунінальнай уласнасці ў гарадзе Гомелі. Як і папярэдні, яго арганізавала Заходняя біржа нерухомасці (Мінск) сумесна з Гомельскай біржай. Да продажу прапаноўваліся магазіны, правы на арэнду магазінаў, цырульняў, вытворчых і складскіх памішканняў. Таксама разглядаліся правы на будаўніцтва кафе, магазінаў, культурнага цэнтру адначынку.

Вядучая рубрыка ВераПАЛЯКОВА Тэл. 68-28-52

Вядучая рубрыка ВераПАЛЯКОВА Тэл. 68-28-52

Вядучая рубрыка ВераПАЛЯКОВА Тэл. 68-28-52

Вядучая рубрыка ВераПАЛЯКОВА Тэл. 68-28-52

Вядучая рубрыка ВераПАЛЯКОВА Тэл. 68-28-52

Вядучая рубрыка ВераПАЛЯКОВА Тэл. 68-28-52

Вядучая рубрыка ВераПАЛЯКОВА Тэл. 68-28-52

Вядучая рубрыка ВераПАЛЯКОВА Тэл. 68-28-52

Вядучая рубрыка ВераПАЛЯКОВА Тэл. 68-28-52

Вядучая рубрыка ВераПАЛЯКОВА Тэл. 68-28-52

Вядучая рубрыка ВераПАЛЯКОВА Тэл. 68-28-52

Вядучая рубрыка ВераПАЛЯКОВА Тэл. 68-28-52

Вядучая рубрыка ВераПАЛЯКОВА Тэл. 68-28-52

Вядучая рубрыка ВераПАЛЯКОВА Тэл. 68-28-52

Вядучая рубрыка ВераПАЛЯКОВА Тэл. 68-28-52

Вядучая рубрыка ВераПАЛЯКОВА Тэл. 68-28-52

Вядучая рубрыка ВераПАЛЯКОВА Тэл. 68-28-52

Вядучая рубрыка ВераПАЛЯКОВА Тэл. 68-28-52

Вядучая рубрыка ВераПАЛЯКОВА Тэл. 68-28-52

Вядучая рубрыка ВераПАЛЯКОВА Тэл. 68-28-52

Вядучая рубрыка ВераПАЛЯКОВА Тэл. 68-28-52

МЯСЦОВЫ ЧАС

Першы чалавек спазняецца

Міколіха

Па гарадзе яшчэ да абеду поўзала, звыва

Дзесятае неба

НАТО абрастае сябрамі

Амерыка — першая краіна з былога Усходнеўрапейскага блоку, якая падпісала мірнае пагадненне з НАТО. Наступнымі падпісавалі пагадненне аб агульным супраўдзяненні з НАТО збіраюцца Літва і Польшча.

"Чысты" аўтобус

Новая мадэль аўтобуса, якая не прыводзіць да такога забруджвання паветра, як сённяшнія, прайшла ўсправажлівую ў Токіа (Японія). Гэта мадэль, якая не выпускае ў атмасферу тэплай 1/3 выкасаў аэраў ад колькасці выпускаемага сённяшнімі мадэлямі, што працуе на дызельным паліве.

"Разменны" Элвіс

Уфёра карала рок-н-рола Элвіса Прэслі ў свет выйшла памятная манета вяртасцю ў паўдзюляры.

"Трымайся правага боку!"

Кожны год тысячы брытанцаў едуць на канікулы ў Францыю на сваіх машынах. Праблема ў тым, што яны, прывыкшы да левабаковага руху на дарожках, вельмі часта аказваюцца ў супрацьлеглым палазе. Для таго, каб дапамагчы англічанам турботам пазбегнуць аварыяў, напярэднясць, французцы пачалі ставіць на сваіх дарожках знакі, дзе на англійскай мове напісана: "Трымайся правага боку!" У краіне распаўсюдзілася, нават у выхадзе на англійскай мове правіла правабаковага руху.

Вольга ШАУКО, "ЧЗ"

З усеі айчынай сістэмы аховы здароўя, бадай, толькі стоматалогія можа зараз пахваліцца багаццем лямбівальных сродкаў. Багаты выбар звышчасных пламбівальных матэрыялаў, шуд-прапараты ад зубной хворасці, заморскія каплі і таблеткі — усё гэта, не па кішні дзяржаўнай медыцыне. Дэлежавыя людзі і спрытныя камарсантаў рады былі б збыць тавар дантыстам, але апошнія, што "сядзяць на бюджэце", з засмучэннем вымушаны ад яго адмаўляцца. На школьных выставах дэманструюцца навінкі сучаснай стоматалогіі — нашым гаротнікам ад жабрацкай медыцыны застаецца толькі ўспомніць прымаяку: "Бацьчы вока, ды зуб не зсёць".

Марыя Івануна Тарасік, гадоўна ўрач дзіцячай стоматалагічнай паліклініцы г. Мінска, гэта сітуацыю не абвергае. Наадварот, расказвала, з якой цяжкасцю ёй, гадоўнаму спецыялісту гэтага профілю ў горадзе, даводзіцца зводзіць канцы з канцамі, каб забяспечыць нармальнае лямбіванне дзяцей. Такія сур'ёзныя арганізацыйна-гаспадарыя, як "Медатэхніка" і "Апэкс", урэшце, нібы і не забяхваюць, што пакрыху свае абавязкі ў забеспячэнні медыцынскай неабходнасці усклалі на гадоўнага стоматалага.

Вось ужо доўгі час паліклініка адчувае востры недахоп ваты. Некай гарадзі аддзел аховы здароўя закупіў яе і размеркаваў паміж дантыстамі. Медыкі другой дзіцячай атрымалі 50 кілаграмаў. Пасля падзелу кожнаму дасталася па 100 грамаў. А гэтаго хопіць толькі для таго, каб скруціць турэндучку ці праціраць зубную поласць. Шыкаваць так, як раней, калі ўвесь зуб абкладваўся ватай, ужо нельга.

Марыя Івануна ведае тых камарсантаў, якіх у вату можна набыць у дастатковай колькасці. Але ж адзін кілаграм яе на канец снежня каштаваў 20 тысяч рублёў. І гэтаго хопіць толькі на адзін дзень работы. Як мінімум, паліклініцы трэба 500 кілаграмаў, а значыць, і выкасаў за іх трэба 10 мільёнаў рублёў. Адзінае, што можна зрабіць у такой сітуацыі, гэта прасіць дадатковага фінансавання ў выканка-

станавіцца дзяржаўнай стоматалогіі.

Пакуль жа выкручваюцца, што як можа і не ўсе ідэі ажыццяўляюцца. Напрыклад, такая. Другая дзіцячая стоматалагічная паліклініка знаходзіцца ў раёне разам з буйным прадпрыемствам: ВА "Інтэграл", завод "Калібр", масакмбанат. Дзеці іх працягваюць лямбіванне менавіта тут. Вось і адважылася Марыя Івануна звярнуцца да кіраўніцтва "Інтэграла" з просьбай аплікацыі медыцынскай спецыяльнасці. Пытанне пайшло, каб даць дагавор на выхад з ваты. На выхадзе з ваты, каб даць дагавор на выхад з ваты, каб даць дагавор на выхад з ваты.

Праціць, выбіваць, даставаць — сёння гэта ўжо амаль сінонімы да працы нашых медыкаў. Часцяком у ход ідзе ўласная цярплівасць пада час лямбівання. З-за адсутнасці медыцынскага агляду, калі пацыенту або іх бацькоў, Марыя Івануна Тарасік, кіраўнічца супрацьплатнай дзіцячай стоматалагіі, як і супрацьплатнай, каб за выратаванне ад зубнога болю пацілі людзі з нізкімі даходамі: пенсіянэры, інваліды. Аднак зноўнароджаныя багачы, на думку стоматалага, маглі б і расказаць, і частка з гэтай выхад з ваты, каб даць дагавор на выхад з ваты, каб даць дагавор на выхад з ваты.

працуюць у школах, могуць заведваць: толькі адзін вучань з класа чысціць зубы. Праверыць гэта нязмаж. Спецыяльны рас-твор, якім карыстаюцца данты-сты, адрэзае прыстаўку, ці прыста-ва дзіця сачыць за поласцю рота. А такія навінкі трэба выхоўваць ужо з двухгадовага ўзросту. На-шы ж мамы, замучаныя жыццём, не паспываюць даць свайму ма-лому прайчыны гігіенічны наві-каў, ды і ў дзіцячых садках гэта справа пущана на самаацэ. Вось і даводзіцца чалавечка, які пад-рос, вёсці да стоматалагічнага не-навіснага ўсім нам крэсла. Аб'ём дапамогі, які павінен аказваць стоматалагі, узрастае настолькі, што яны проста не ў стане ака-заць яе на высокім узроўні. Да таго ж дададзім, па морях на-шай дзяржавы, пачы ўрочка-павінны абслугоўваць 10 тысяч чалавек. У Фінляндыі гэты пака-чык такіх 1 стоматалага на тысячу насельніцтва.

Зубныя праблемы радка хто ўспрымае без страху, спажыва-ня. Мы не любім візіты да стоматала-гаў, жахамся жудасных машы-наў, што гудзяць, дыскамфортна адчуваем сябе, калі перад носам круціцца металічныя інструменты. І я часта ўздыхаюся, пазайздросціваю зв-межанаму сабрату па зубной хвор-асці: "Зарэз там у іх без болю, без шуму, без...". Пакуль жа ў нас не стала, на жаль, такіх, як у іх, паспрабуйце заглядзець гадоўна-му стоматалагу горада Марыі Івануны Тарасік некалькі пытан-няў, адказы на якія, магчыма, аб-легчаць лакулівы шлях да дан-тыста, а можа і ўвогуле дапамо-гуць не хварэць на зубы.

Зарэз элэктрычна актыўна прапагандае прафілактычныя сродкі па догляду за поласцю ро-та. Яны не танныя, як вы ад-носіцеся да такой рэкламы і да тых людзей, якіх тавар не па-кішае, а значыць і здароўе не па-зубах?

Да рэкламы такіх сродкаў я адносна станюча. Гэта ж для здароўя. А вось да рэкламы "Снікерса" мае адносны ад-моўныя.

Так, імпрэтная зубная паста дарэгла. Але ж расходы могуць быць апраўданы. Калі вы пат-

раіце на яе некалькі тысяч руб-лёў, то захаваеце зубы і не будзеце патрабні потым расхарадзец дзе-сяткі тысяч на пратэзіраванне.

Усё ж, калі сямейны бюджэт гэтага не дазваляе, трэба пры-тымлівацца наступнага. Пала-сцю поласць рота вадой пасля еды, ужываць цвёрдую ежу: мор-ква, яблыкі. Яны, дарэчы, зара-за не такіх дарагія. Не злоўжывайце салодкім. Пажада-на прымаць прэпараты фтору, якія таксама ўтрымліваюцца ў гарба-це, асабліва грузінскай, солі, кары-сныя зубныя пасты з фторам "Фто-радэнт", "Чабурашка", "Задзіяк", "Сігнал" і інш. Калышый у-трымлівае паста "Жэмчуг".

Многія бацькі з недаверам ставяцца да прафілактычных ста-маталагічных аглядаў, якіх пра-водзяць у школах. Маюцца і ро-бачыя спехам, і някласныя. Ці раіце вы дзецям наведаць школьнага стоматалага?

Безумоўна, так. Гэта самы гадоўны раздзел дапамогі. Узро-вень яе не ніжэйшы, чым у паліклініцы. Да таго ж, тыя дзеці, што былі сапранаваны ў школе, радка звяртаюцца да нас.

На дзіва, карысці ад такой прафілактыкі не бачаць і некато-рыя кіраўнікі школ. Прыкладна ўжо шэсць год, як 25-28 мінскіх школ адмаўляюцца ад дапамогі стоматалагаў. Вось дырэктар СШ

Фота Сяргея БРУШКО.

Кнігарня

Кастусь ЖУК:

Плаганосны агонь

Вершы

Мікола ФЕДЗЮКОВІЧ

Існуе думка, што пазт пачына-ецца з другога, а то і з трэцяй кні-га, а ў першай ён толькі змяшчае аб-сэры. Меркаванне хадзіла, але ўвогуле справядлівае, і мноства першых, вершаваных абзоркаў пацвярджае яго. Але варта ўважліва ўгледзецца — і заўважым, як то тут, то там рап-там бліскі прамежных талентаў, верш гэта ці нават радок, і робіцца ясна з першага кроку: перад Нямі — пазт.

Зачытаючы вольку ў свой час выхадзіла ў амерыканскіх пер-шах кніга вершаў Кастуса Жука "Прызнанне". Ён са старонка ве-ла думачы і цэпленні і стрым-насцю, а якімі ўдавалася до-брая, але ў той жа час гарачая і неспакійная натура. Не голая публіцыстыка і лабавое выка-званне думак, якім уласцівы леп-шымі тэорыям у ёй, а неспасадная, жывая інтанацыя. Помніцца:

І шчодрам да грамоў, стыхі,
Калі стыхіх з нас тут —
кожны.

І з'езд шчыткою,
нібыта з жоўтаў,
Мадэнак гострыя нахмы...

Гэтыя радкі — з верша пра сямейна-заводчыкаў, у якім мала-дзі пазт паказвае не толькі вы-творчы прайс, у якім ён ёсць уд-зельнікам, але і творчае сямейна-рабавіцтва чалавека — бачанне, адхаджэнне і ўзвышанне выса-кародным пацвучэнні, самастой-най думкай. Асабліва за-помнілася ў гэтым сэнсе пазма "Хлёрная доля".

Потым была другая кніга вер-шаў, нарэшце — новая: "Плаган-осны агонь", выданае "Маста-цтвам літаратуры".

Аб чым жа ён, гэты пазтывны зборнік К.Жука? Як і ў папяр-яднік К.Жука, тут ён таксама па-страгому канкрэтны, і яго тэ-ма — родныя нявыжывыя лясны і палеты, вёска, чалавек працы, гісторыя і сучаснасць, любоў і ад-носіны людзей, да, прыроды, аб'яднанні на раздасці пастаян-ным лярчым горах і шыра-кажы, паміж ім і аўтарам няма

амаль аніякай дыстанцыі, яе про-ста не адчувае...

Гэта там, значыцца, тая славянская Русь — Гарадоўна-нараджэнне, жыццё, спустасцальныя войны... Гэта там праймаўся слёзы буйнай ад расін, Дух народа лунаў над абсягамі, скаламі вольным.

гэта, звяртаючыся да свайго радаводу, пазт К.Жука ў вершы "Аб'яднанне" даможа хадзіла, але ўвогуле справядлівае, і мноства першых, вершаваных абзоркаў пацвярджае яго. Але варта ўважліва ўгледзецца — і заўважым, як то тут, то там рап-там бліскі прамежных талентаў, верш гэта ці нават радок, і робіцца ясна з першага кроку: перад Нямі — пазт.

Зачытаючы вольку ў свой час выхадзіла ў амерыканскіх пер-шах кніга вершаў Кастуса Жука "Прызнанне". Ён са старонка ве-ла думачы і цэпленні і стрым-насцю, а якімі ўдавалася до-брая, але ў той жа час гарачая і неспакійная натура. Не голая публіцыстыка і лабавое выка-званне думак, якім уласцівы леп-шымі тэорыям у ёй, а неспасадная, жывая інтанацыя. Помніцца:

І шчодрам да грамоў, стыхі,
Калі стыхіх з нас тут —
кожны.

І з'езд шчыткою,
нібыта з жоўтаў,
Мадэнак гострыя нахмы...

Гэтыя радкі — з верша пра сямейна-заводчыкаў, у якім мала-дзі пазт паказвае не толькі вы-творчы прайс, у якім ён ёсць уд-зельнікам, але і творчае сямейна-рабавіцтва чалавека — бачанне, адхаджэнне і ўзвышанне выса-кародным пацвучэнні, самастой-най думкай. Асабліва за-помнілася ў гэтым сэнсе пазма "Хлёрная доля".

Потым была другая кніга вер-шаў, нарэшце — новая: "Плаган-осны агонь", выданае "Маста-цтвам літаратуры".

Аб чым жа ён, гэты пазтывны зборнік К.Жука? Як і ў папяр-яднік К.Жука, тут ён таксама па-страгому канкрэтны, і яго тэ-ма — родныя нявыжывыя лясны і палеты, вёска, чалавек працы, гісторыя і сучаснасць, любоў і ад-носіны людзей, да, прыроды, аб'яднанні на раздасці пастаян-ным лярчым горах і шыра-кажы, паміж ім і аўтарам няма

Заспываюць душы тавары крозы...

Час развясці... Хадзі прыз да... Час вяртання ў маленства на нова, Дзе тавар не забывае следы Ні травой, ні сцяжынай вясновай...

Вядома ж, такой трактоўцы ця-пер ужо малавата, ды і ўсё кніга не дае падстаў лічыць, што аўтар бачыў мінулы старонку толькі з яе праймаўся слёзы буйнай ад расін, Дух народа лунаў над абсягамі, скаламі вольным.

гэта, звяртаючыся да свайго радаводу, пазт К.Жука ў вершы "Аб'яднанне" даможа хадзіла, але ўвогуле справядлівае, і мноства першых, вершаваных абзоркаў пацвярджае яго. Але варта ўважліва ўгледзецца — і заўважым, як то тут, то там рап-там бліскі прамежных талентаў, верш гэта ці нават радок, і робіцца ясна з першага кроку: перад Нямі — пазт.

Зачытаючы вольку ў свой час выхадзіла ў амерыканскіх пер-шах кніга вершаў Кастуса Жука "Прызнанне". Ён са старонка ве-ла думачы і цэпленні і стрым-насцю, а якімі ўдавалася до-брая, але ў той жа час гарачая і неспакійная натура. Не голая публіцыстыка і лабавое выка-званне думак, якім уласцівы леп-шымі тэорыям у ёй, а неспасадная, жывая інтанацыя. Помніцца:

І шчодрам да грамоў, стыхі,
Калі стыхіх з нас тут —
кожны.

І з'езд шчыткою,
нібыта з жоўтаў,
Мадэнак гострыя нахмы...

Гэтыя радкі — з верша пра сямейна-заводчыкаў, у якім мала-дзі пазт паказвае не толькі вы-творчы прайс, у якім ён ёсць уд-зельнікам, але і творчае сямейна-рабавіцтва чалавека — бачанне, адхаджэнне і ўзвышанне выса-кародным пацвучэнні, самастой-най думкай. Асабліва за-помнілася ў гэтым сэнсе пазма "Хлёрная доля".

Потым была другая кніга вер-шаў, нарэшце — новая: "Плаган-осны агонь", выданае "Маста-цтвам літаратуры".

Аб чым жа ён, гэты пазтывны зборнік К.Жука? Як і ў папяр-яднік К.Жука, тут ён таксама па-страгому канкрэтны, і яго тэ-ма — родныя нявыжывыя лясны і палеты, вёска, чалавек працы, гісторыя і сучаснасць, любоў і ад-носіны людзей, да, прыроды, аб'яднанні на раздасці пастаян-ным лярчым горах і шыра-кажы, паміж ім і аўтарам няма

медыянскія вершы ў самым вы-сокім ім сэнсе:

Быць заўсёды тых абаронцам, Церпіць хто ад падонкаў, чынушаў...

Нат тады, як не свеціць сонца, Асвятляе чалавечыя душы.

У ёмістае паняцце "асвятляе чалавечыя душы" пазт арганічна ўплывае ў "вечную тэму лю-боўі" — каханне, якое ведае ўласцівы і спадчы, пацвучае, якое ўзвышае чалавечую душу.

Для яго, скажам, тая ж размо-ва аб каханні — гэта гаворка "амаль прадэсійная", бо ён заўсёды жыве ў атмасферы ўлюбёнасці з усімі яе складанас-цямі і супрацьлегласцямі, сам ся-бе ў гэтым сэнсе, каб даць дагавор на выхад з ваты, каб даць дагавор на выхад з ваты, каб даць дагавор на выхад з ваты.

Так, як ні сумна гэта, але, на-пярэднясць, да насна свеці ўсё ўжо было... Паміраў ад кахання і ўваскрэсці дзякуючы яму. За-раў ад рэаніцы і стабілізацыі да яе з пагарды. Ахвяравалі ўсім дзе-ла кахання і ахвяравалі кахан-нем. Але ўсё гэта не прападала дарэмна, бо яно гэта ж дагавор на выхад з ваты, каб даць дагавор на выхад з ваты, каб даць дагавор на выхад з ваты.

Дзяўчынка маленькая — тавар у вяснухука — Дзяўчынка, што "галоўнае" якое-то таленту К.Жука менавіта ў тым, што ён можа смела, не баю-чыся папраку ў дэкара-цыяналі, пісаць вершы, дзе відзены натуральны сплай лірыкі і грамадзянскасці, іначай — гра-

Дзяўчынка маленькая — тавар у вяснухука — Дзяўчынка, што "галоўнае" якое-то таленту К.Жука менавіта ў тым, што ён можа смела, не баю-чыся папраку ў дэкара-цыяналі, пісаць вершы, дзе відзены натуральны сплай лірыкі і грамадзянскасці, іначай — гра-

Дзяўчынка маленькая — тавар у вяснухука — Дзяўчынка, што "галоўнае" якое-то таленту К.Жука менавіта ў тым, што ён можа смела, не баю-чыся папраку ў дэкара-цыяналі, пісаць вершы, дзе відзены натуральны сплай лірыкі і грамадзянскасці, іначай — гра-

Дзяўчынка маленькая — тавар у вяснухука — Дзяўчынка, што "галоўнае" якое-то таленту К.Жука менавіта ў тым, што ён можа смела, не баю-чыся папраку ў дэкара-цыяналі, пісаць вершы, дзе відзены натуральны сплай лірыкі і грамадзянскасці, іначай — гра-

Ці іх не спалохаю гэтае цыцкай?

Але мой намер разгара, паўна, бусел — Паўна, бусел, бусел — бусел, бусел, бусел...

Дзеці, нічога асаблівага не адбываецца — проста пазт на-памінае, з якой даверлівасцю ідучы насустрач чалавек "браты нашы меншыя" — звыры і птахі, удзеі, навакольнае свец, таму з такім лёду прыглыбленым бо-лем успрымае верш "Дзеці", які, нібы працяг размовы, закрывае тую ж надзвычайную праблему, але ўжо з другога боку: "І думае ду-му стары чалавек, сабрывшы ў вечную рушчыцу дарогу: "Жыве ў свеце сын, і дачушка жыве. За іх памалюся ў апошні раз Богу, Да-руючы яхнах, які не так гадзеваў, што ў гэтым не адзін з пакунамі часта, што, можа, не гэта калі частаваў, з бутлі не поўнаў, а трохі пачатаў... Няхай пахнуць, маляды, з маё, няхай не зна-чаць няшчасна, юдолю, каб ро-днее дзіцятка сын меў сваё, да-чушка — сваё. А захоўчы — і бо-лей. Каб лёгка рабілася іхні ру-кам, каб дзеці любілі іх і шкада-валі, а дзеці — аднаважыцца хаваці, ні сын не прыхаў хаваці, ні дачка".

Такіх вершаў — па сіле пазтыв-нага ўвасаблення і актуальнай та-матыкі — у кнізе "Плаганосны агонь" многа. Гэта — "Зачыне-на зноўку на душы...". "Пала-чыны", "Шлакоўня ў лесе", "Рэха", "Чаму так плача сёння конік?", "Шчасцельныя паветры, журэ", "За вёску адкашліва-ны". І іншыя творы, у якіх спраўдана пазтывна гарманічна сплывае з самастойнай пазтыв-най думкай.

Новы зборнік Кастуса Жука яшчэ раз пацвярджае думку, што пазтывна стварэцца не мігуней і не легкаважліва, разлічаны на мігунейнае пазтывнасць "ад-чыненням". За ёй заўсёды павінна быць тая чыстая глыбіня ду-хоўнай сутнасці, якая, і з'яўляецца адзіным і сапра-ўным зместам мастацкай літаратуры. Гэта традыцыя на-шага прыгожага пісьменства, гэта яе плаганосны агонь.

Дзяўчынка маленькая — тавар у вяснухука — Дзяўчынка, што "галоўнае" якое-то таленту К.Жука менавіта ў тым, што ён можа смела, не баю-чыся папраку ў дэкара-цыяналі, пісаць вершы, дзе відзены натуральны сплай лірыкі і грамадзянскасці, іначай — гра-

Дзяўчынка маленькая — тавар у вяснухука — Дзяўчынка, што "галоўнае" якое-то таленту К.Жука менавіта ў тым, што ён можа смела, не баю-чыся папраку ў дэкара-цыяналі, пісаць вершы, дзе відзены натуральны сплай лірыкі і грамадзянскасці, іначай — гра-

Дзяўчынка маленькая — тавар у вяснухука — Дзяўчынка, што "галоўнае" якое-то таленту К.Жука менавіта ў тым, што ён можа смела, не баю-чыся папраку ў дэкара-цыяналі, пісаць вершы, дзе відзены натуральны сплай лірыкі і грамадзянскасці, іначай — гра-

Дзяўчынка маленькая — тавар у вяснухука — Дзяўчынка, што "галоўнае" якое-то таленту К.Жука менавіта ў тым, што ён можа смела, не баю-чыся папраку ў дэкара-цыяналі, пісаць вершы, дзе відзены натуральны сплай лірыкі і грамадзянскасці, іначай — гра-

Дзяўчынка маленькая — тавар у вяснухука — Дзяўчынка, што "галоўнае" якое-то таленту К.Жука менавіта ў тым, што ён можа смела, не баю-чыся папраку ў дэкара-цыяналі, пісаць вершы, дзе відзены натуральны сплай лірыкі і грамадзянскасці, іначай — гра-

Дзяўчынка маленькая — тавар у вяснухука — Дзяўчынка, што "галоўнае" якое-то таленту К.Жука менавіта ў тым, што ён можа смела, не баю-чыся папраку ў дэкара-цыяналі, пісаць вершы, дзе відзены натуральны сплай лірыкі і грамадзянскасці, іначай — гра-

Дзяўчынка маленькая — тавар у вяснухука — Дзяўчынка, што "галоўнае" якое-то таленту К.Жука менавіта ў тым, што ён можа смела, не баю-чыся папраку ў дэкара-цыяналі, пісаць вершы, дзе відзены натуральны сплай лірыкі і грамадзянскасці, іначай — гра-

ТЫДЗЕНЬ ПА ГАРАСКОПУ

31 СТУДЗЕНА - 6 ЛЮТАГА

ВАДАЛЕЙ

ПАНАДЗЕЛАК. Паспех на працы.

АўТАРАК. Пашыранне вашага творчага пазтыва.

ПАНАДЗЕЛАК. Працягвайце больш настойліва па ўсім.

ЧАВЕР. Нястольківае ама-цыянальнае становішча. Наве-дзіце сваё думачы змяніць.

ПАНАДЗЕЛАК. Беражце свае нервы.

СУБОТА. Будзьце мужнымі ў гэты дзень.

НАДЗЕЛА. Удача ў каханні. Але звярніце ўвагу на сваё зда-роўе.

АВЕН

ПАНАДЗЕЛАК. Спрыяльны час для рэалізацыі вашых новых ідэй.

АўТАРАК. Пашыранне вашага творчага становішча.

ПАНАДЗЕЛАК. Непаразуменні ў ка-ханні і ў сям'і.

ЧАВЕР. Займіцеся творчай дзейнасцю ў гэты дзень.

ПАНАДЗЕЛАК. Будзьце больш на-стойлівымі, і ў вас усё атрымае-ца.

СУБОТА. Цудоўны час для раз-зумовай працы.

НАДЗЕЛА. Вырэшыце сур'ёзную сітуацыю ў інтымным жыцці.

ЦЯЛЕЦ

ПАНАДЗЕЛАК. Напружаныя адносіны з бліжэйшым асярод-дзем. Сачыце за сваёй нервовай сістэмай.

АўТАРАК. Магчымы нечажы-ны фінансавы ўздым. Паспех у ка-ханні.

ПАНАДЗЕЛАК. Не трэба прыг-наць любімага чалавека. У ка-ханні трэба

